

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Η αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων

Τραπεζικό Δίκαιο

▶ Διδάσκουσα: Δρ. Ελευθερία (Ρία) Παπαδημητρίου, LL.M, MSc.

- Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια και Επιστημονική Συνεργάτιδα Νομικής Α.Π.Θ.
- Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δικηγορικό Γραφείο «Ελευθερία Σπ. Παπαδημητρίου και Συνεργάτες», (Εμπορικό Δίκαιο και Δίκαιο Πληροφορικής)
- Γενική Διευθύντρια και υπεύθυνη προγραμμάτων startADR
- Διαμεσολαβήτρια και Εκπαιδεύτρια Διαμεσολαβητών startADR
- Σχεδιάστρια συστημάτων Ηλεκτρονικής Επίλυσης Διαφορών
- Επιστημονική Συνεργάτιδα ΔΠΜΣ «Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας: Δίκαιο και πολιτική»
- Επιστημονική Συνεργάτιδα «Εργαστηρίου Δικαίου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Τεχνητής Νοημοσύνης» Νομικής Α.Π.Θ.

Οι καταθέσεις

- Οι καταθέσεις και τα άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια είναι **παθητικές πιστωτικές**
- εργασίες των τραπεζών, οι οποίες **χρηματοδοτούν** τις **ενεργητικές πιστωτικές**
- εργασίες όπως την παροχή δανείων, την προεξόφληση απαιτήσεων κα.

Η διαφορά μεταξύ κόστους τους και των αμοιβών από αυτές συνιστά το λεγόμενο «spread», δηλαδή το περιθώριο κέρδους των τραπεζών.

Έννοια

Αποδοχή καταθέσεων είναι η ανάληψη από την Τράπεζα χρημάτων ή άλλων αξιών πελατών της (καταθετών, αποταμιευτών), τα οποία μπορεί να αξιοποιήσει, πλην όμως θα πρέπει να αποδώσει σε άλλα χρήματα ή αξίες της ίδιας ποιότητας και ποσότητας όταν ζητηθούν από τον πελάτη.

Δεν φυλάσσει απλά τα χρήματα ή τις αξίες η τράπεζα, αλλά διαφυλάσσει και την αγοραστική τους δύναμη.

Νομική φύση

- Η καταρτιζόμενη σύμβαση είναι **σύμβαση δανείου** (ΑΚ 830, 806επ.) με **δανειστή τον καταθέτη**, αποταμιευτή και οφειλέτη-δανειολήπτη την τράπεζα.
- Νομολογία δέχεται ότι πρόκειται για «ανώμαλη παρακαταθήκη», όπου εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για το δάνειο (ΑΚ 830).

α. Είδη καταθέσεων διαμορφωθέντα από την **τραπεζική πρακτική** (καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, καταθέσεις ταμιευτηρίου)

β. Είδη καταθέσεων βάσει **ειδικών διατάξεων νόμου** (κατάθεση σε κοινό λογαριασμό, κατάθεση υπέρ τρίτου, αναπαλλοτρίωτη κατάθεση).

Είδη καταθέσεων

Καταθέσεις όψεως

Καταθέσεις σε τρεχούμενο λογαριασμό

- Καταθέσεις απλού ταμιευτηρίου
- Καταθέσεις επί προθεσμία ή προθεσμιακές

Προθεσμιακές καταθέσεις έναντι εκδιδομένων τίτλων - Πιστοποιητικά καταθέσεων

Καταθέσεις υπό προειδοποίηση

Αναπαλλοτρίωτες καταθέσεις

Καταθέσεις σε κοινό λογαριασμό

Καταθέσεις σε αδιαίρετο ή ενωμένο ή συμπλεκτικό λογαριασμό

Δεσμευμένες καταθέσεις

Καταθέσεις όψεως

Είναι οι καταθέσεις με δυνατότητα επανάληψης αποδοτέες αμέσως όταν ζητηθούν, οι οποίες εξυπηρετούνται με την τήρηση τρέχοντος λογαριασμού.

- Στην πράξη κινούνται είτε με επιταγές, που σύρονται επί των οικείων λογαριασμών, είτε με απευθείας αναλήψεις από το ταμείο της τράπεζας ή από ΑΤΜ.

Συνήθως, συμφωνούνται άτοκες ή με χαμηλό επιτόκιο.

Επιχειρήσεις ή επαγγελματίες, που διαθέτουν τρέχοντα λογαριασμό μπορούν να αποκτούν δικαίωμα υπεραναλήψεων (βλ. ιδίως Απόφ. ΝΕ 1138/19.2.1960 και ΠΔ/ΤΕ 1553/5.6.1989).

Καταθέσεις σε τρεχούμενο λογαριασμό

Είναι οι καταθέσεις όψεως φυσικού προσώπου, όμως προσώπου που **δεν είναι έμπορος**, οι οποίες εξυπηρετούν τις ανάγκες της διενέργειας πληρωμών και της εξόφλησης υποχρεώσεων του καταθέτη έναντι τρίτων (π.χ. εξόφληση λογαριασμών ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.λ.π.).

Το επιτόκιο καθορίζεται ελεύθερα μεταξύ τράπεζας και πελάτη (βλ. ιδίως απόφ. ΝΕ 1590/22.1.1971 και αποφ. ΕΝ/ΠΘ/ΤΕ 502/23.6.1992).

Κινούνται μόνον με επιταγές ή με εντολές (πάγιες ή κατά περίπτωση) ή με χρεώσεις δαπανών από την χρήση πιστωτικών καρτών εκ μέρους του καταθέτη.

Καταθέσεις απλού ταμιευτηρίου

- Είναι καταθέσεις όψεως, οι οποίες είναι πάντοτε τοκοφόρες.
- Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνον φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Εκδίδεται πάντα «βιβλιάριο καταθέσεως», ενώ αποκλείεται η επ' αυτών έκδοση επιταγών (Απόφ. ΝΕ 74/4/10.5.1973, ΠΔ/ΤΕ 1181/20.11.1987 κ.άλ.).

Βιβλιάριο καταθέσεως

- Συνιστά απόσπασμα των εμπορικών βιβλίων της τράπεζας με αποδεικτική λειτουργία, ως προς την ύπαρξη και την κίνηση της κατάθεσης υπέρ του καταθέτη.
- Επιτρέπεται η ανταπόδειξη από την τράπεζα.
- Η απώλεια ή η κλοπή του βιβλιαρίου και της ταυτότητας του καταθέτη δημιουργεί υποχρέωση να ειδοποιήσει αμέσως την τράπεζα, άλλως φέρει και αυτός ευθύνη ανάλογα με την επιρροή της υπαίτιας συμπεριφοράς του στο ζημιογόνο αποτέλεσμα (ΑΚ 300).

Καταθέσεις επί προθεσμία ή προθεσμιακές

- Είναι οι καταθέσεις, που συμφωνούνται ως αποδοτέες στον καταθέτη μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος, σε συγκεκριμένο μελλοντικό χρόνο.
- Τα συμφωνούμενα επιτόκια είναι συνήθως υψηλά.
- Συνήθως η τράπεζα όταν αποδέχεται τέτοιες καταθέσεις εκδίδει συχνά ονομαστικές ομολογίες και όχι βιβλιάρια.
- Η πρόωρη απόδοση της καταθέσεως επιτρέπεται, πλην όμως η τράπεζα μπορεί να παρακρατήσει από τους δεδουλευμένους τόκους, ως ποινή, ποσό αντιστοιχούν στο 2%, ετησίως, επί της αποδιδομένης κατάθεσης για το διάστημα που απομένει μέχρι τη λήξη της προθεσμίας (Απόφ. ΝΕ 1169/27.6.1960 –άρθρο 3 ν.δ. 17.7.1923 – απόφ. ΝΕ 1282/7/17.5.1963 κ.άλ.).

Προθεσμιακές καταθέσεις έναντι εκδιδομένων τίτλων- Πιστοποιητικά καταθέσεων

- Είναι προθεσμιακές καταθέσεις για τις οποίες οι τράπεζες εκδίδουν
- τίτλους στον κομιστή, τα οποία ονομάζονται «πιστοποιητικά
- καταθέσεων».

Οι τίτλοι αυτοί είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμοι, μεταβιβάζονται ελεύθερα με την απλή παράδοση του τίτλου στον νέο κομιστή, ο οποίος μπορεί πλέον να ζητήσει την απόδοση της κατάθεσης στον ίδιο.

Καταθέσεις υπό προειδοποίηση

- • • Είναι καταθέσεις οι οποίες συμφωνούνται χωρίς καθορισμένο χρόνο απόδοσης από την τράπεζα (αορίστου διάρκειας),

πλην όμως κατόπιν προειδοποίησης έγγραφης του καταθέτη προς την τράπεζα και αφού παρέλθει ορισμένη συμφωνημένη προθεσμία από την ειδοποίηση αυτή (ΠΔ/ΤΕ 1299/25.5.1988).

Καταθέσεις υπέρ τρίτων

Είναι ειδικότερης μορφής καταθέσεις τις οποίες διενεργεί ο καταθέτης υπέρ τρίτου προσώπου.

Ο τρίτος καθίσταται δικαιούχος των κατατεθέντων με την κατάρτιση της σύμβασης καταθέσεως, χωρίς να απαιτείται μνεία της αιτίας, αλλά ούτε και αποδοχή από τον τρίτο.

Ο καταθέτης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί οποτεδήποτε την υπέρ τρίτου κατάθεση με δήλωσή του προς την τράπεζα, εκτός αν έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα αυτό ή ο τρίτος έχει ήδη προβεί σε δήλωση προς την τράπεζα ότι αποδέχεται την κατάθεση.

Καταθέσεις υπέρ τρίτων

Η κατάθεση μπορεί να συμφωνηθεί υπέρ τρίτου και «αιτία θανάτου», δηλαδή ο τρίτος καθίσταται δικαιούχος της καταθέσεως μετά το θάνατο του καταθέτη.

Σε περίπτωση προαποβίωσης του τρίτου, η κατάθεση παραμένει στο όνομα του καταθέτη και οι κληρονόμοι **δεν** αποκτούν κληρονομικά δικαιώματα στην κατάθεση (άρθρο 2 ν.δ. 17.7.1923, ΑΚ 411επ.).

Αναπαλλοτρίωτες καταθέσεις (άρθρα 4επ. ν.δ. 17.7.1923)

Είναι καταθέσεις χρημάτων ή ελληνικών δημόσιων χρεωγράφων ή ομολογιών της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, που γίνονται **είτε στην Εθνική Τράπεζα, είτε στην Τράπεζα της Ελλάδος, είτε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.**

Γίνονται υπέρ νομικού προσώπου που δεν ασκεί εμπόριο ή υπέρ ανηλίκου ή ανικάνου τελούντος υπό δικαστική συμπαράσταση ή

υπέρ ορισμένου προσώπου για να έχει ισόβια πρόσοδο, εφόσον η κατάθεση γίνεται με δήλωση βούλησης του καταθέτη δηλαδή με δικαιοπραξία «αιτία θανάτου».

Αναπαλλοτρίωτες καταθέσεις (άρθρα 4επ. ν.δ. 17.7.1923)

Η τράπεζα εκδίδει τίτλο (ονομαστικό αξιόγραφο), το οποίο ενσωματώνει την απαίτηση επί της καταθέσης, και φέρει τον όρο «κατάθεσις αναπαλλοτρίωτος δυνάμει του ειδικού νόμου» (Ο όρος του «αναπαλλοτρίωτου» συμφωνείται).

Ο δικαιούχος μπορεί να εισπράττει την πρόσοδο, πλην όμως δεν μπορεί να προβαίνει σε διάθεση της κατάθεσης ή της προσόδου προτού αυτή παραχθεί ή σε αναλήψεις από το κατατεθέν ποσό.

Κατάθεση και πρόσοδος είναι ακατάσχετες.

Αναπαλλοτρίωτες καταθέσεις (άρθρα 4επ. ν.δ. 17.7.1923)

Η κατάθεση αποδίδεται στο δικαιούχο,

Μετά την άρση της ιδιότητας του αναπαλλοτρίωτου κατά τους όρους του νόμου ή
μετά την πάροδο του ορισμένου για το αναπαλλοτρίωτο χρονικού διαστήματος ή
όταν επέλθει περίπτωση χρησιμοποίησης της καταθέσεως για αγορά ακινήτου.

Η ιδιότητα του αναπαλλοτρίωτου αίρεται

- α) στην περίπτωση των νομικών προσώπων με τη **διάλυσή** τους,
- β) στην περίπτωση των ανικάνων, με τη **λήξη** του καθεστώτος της δικαστικής τους συμπαράστασης,
- γ) στην περίπτωση της ισόβιας προσόδου, με τον **θάνατο** του δικαιούχου και
- δ) στις περιπτώσεις των ανηλίκων ή των τελούντων υπό δικαστική συμπαράσταση, εφόσον **συναινέσει** ο καταθέτης και το συγγενικό συμβούλιο του ανηλίκου ή ο δικαστικός συμπαραστάτης του ανικάνου και εκδοθεί απόφαση του δικαστηρίου που **θα επιτρέψει την άρση**, όταν συντρέχει περίπτωση **αναπόφευκτης ανάγκης** ή προφανούς ωφέλειας του δικαιούχου.

Καταθέσεις σε κοινό λογαριασμό (ν. 5638/1932)

Είναι χρηματικές καταθέσεις σε τράπεζα, που γίνονται στο όνομα δύο ή περισσοτέρων από κοινού και με τον όρο ότι θα μπορούν να κάνουν χρήση της καταθέσεως καθένας από τους δικαιούχους **χωριστά**.

Δημιουργείται «ενεργητική σε ολόκληρο ενοχή»

Η τράπεζα υποχρεούται να αποδώσει την κατάθεση, όλη ή μέρος της, σε **οποιονδήποτε συνδικαιούχο** ζητήσει πρώτος την ολική ή μερική απόδοσή της, απαλλασσόμενη για το καταβληθέν ποσό έναντι των υπολοίπων.

Καταθέσεις σε κοινό λογαριασμό (ν. 5638/1932)

- Αν την απόδοση της κατάθεσης ζητήσουν ταυτόχρονα περισσότεροι
- συνδικαιούχοι η τράπεζα μπορεί να την αποδώσει σε όποιον η ίδια επιλέξει,
- εκτός αν ήδη έχει ασκηθεί αγωγή εναντίον της από κάποιον απ' αυτούς.

Κατάσχεση ή συμψηφισμός της απαιτήσεως στην κατάθεση ενός συνδικαιούχου εκτελείται σε ίσο μόνον, αναλογικό μέρος του ποσού της καταθέσεως, επειδή, με αμάχητο τεκμήριο η κατάθεση θεωρείται ότι ανήκει σε όλους τους συνδικαιούχους κατ' ίσα μέρη.

Καταθέσεις σε κοινό λογαριασμό (ν. 5638/1932)

Όρος ότι σε περίπτωση θανάτου ενός των συνδικαιούχων, θα περιέρχεται στους λοιπούς. Έτσι αποκλείεται η απόκτηση κληρονομικών δικαιωμάτων επί της κατάθεσης από τους κληρονόμους του αποβιώσαντος συνδικαιούχου.

Οι κληρονόμοι αυτοί μπορούν να στραφούν κατά των επιζώντων συνδικαιούχων αν στον συγκεκριμένο όρο της κατάθεσης **υπολανθάνει δωρεά** του αποβιώσαντος προς τους λοιπούς συνδικαιούχους (προσβολή νόμιμης μοίρας τους) ή αν η κατάθεση σε κοινό λογαριασμό έγινε για κάποιους νομικούς λόγους, που δεν δικαιολογούν πλέον την διατήρηση της καταθέσεως υπέρ των επιζώντων λοιπών συνδικαιούχων (π.χ. η κατάθεση σε κοινό λογαριασμό είχε γίνει για να διευκολύνονται οι συνδικαιούχοι, υπάλληλοι του αποβιώσαντος, σε πληρωμή υποχρεώσεων της επιχείρησής του τελευταίου).

Καταθέσεις σε αδιαίρετο ή ενωμένο ή συμπλεκτικό λογαριασμό

Οι καταθέσεις αυτές διενεργούνται

είτε από ένα πρόσωπο υπέρ περισσοτέρων ως συμβάσεις υπέρ τρίτων,
είτε από πολλούς μαζί σε έναν ενιαίο για όλους λογαριασμό χωρίς τη συμφωνία δημιουργίας κοινού λογαριασμού,
είτε με την υπεισέλευση στη σχέση πλειόνων συνδικαιούχων (ειδικών διαδόχων του καταθέτη από μεταβίβαση, εκχώρηση), κληρονόμων του σε υπάρχουσα κατά τον θάνατό του κατάθεση.

Δημιουργείται κοινωνία δικαιώματος (ΑΚ 785επ).

Καταθέσεις σε αδιαίρετο ή ενωμένο ή συμπλεκτικό λογαριασμό

Κάθε συνδικαιούχος μπορεί να ζητήσει από την τράπεζα **το ιδανικό μέρος** ίσο (εκτός διαφορετικής συμφωνίας) με τους λοιπούς μέρος της καταθέσεως (ΑΚ 480) και όχι ολόκληρη την κατάθεση.

Οι τράπεζες οφείλουν να δηλώνουν εντός μηνός το άνοιγμά τους στην Δ.Ο.Υ του τόπου διαμονής των καταθετών με όλα τα στοιχεία τους (πλην του ποσού της καταθέσεως).

Αν κάποιος δικαιούχος επιχειρήσει νόμιμα ανάληψη, η τράπεζα υποχρεούται να του ζητήσει υπεύθυνη δήλωση ότι οι υπόλοιποι συνδικαιούχοι ζουν ή απεβίωσαν.

Σε περίπτωση θανάτου ενός συνδικαιούχου η τράπεζα υποχρεούται να αποστείλει στην αρμόδια για κάθε δικαιούχο Δ.Ο.Υ πίνακα των ποσών που τους αναλογούν, για να εξακριβωθεί με βεβαιότητα η αξία του φορολογητέου κληρονομούμενου μεριδίου της καταθέσεως (βλ. άρθρο 111 ν.δ. 118/1973).

Δεσμευμένες καταθέσεις

Είναι δεσμευμένες είτε με τη βούληση του καταθέτη, είτε λόγω λήψης κάποιου δικαστικού αναγκαστικού μέτρου, είτε με διάταξη νόμου.

Δεν επιτρέπεται να αποδοθούν στον δικαιούχο για ορισμένο χρονικό διάστημα ή χωρίς την εκπλήρωση συγκεκριμένων όρων.

π.χ. αναπαλλοτρίωτες καταθέσεις, οι καταθέσεις υπό όρο (όταν συμφωνούνται ως αποδοτέες μετά τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας από τον δικαιούχο ή με την τέλεση γάμου)

Τόκοι καταθέσεων

Εφόσον οι καταθέσεις είναι δάνεια προς τις τράπεζες οφείλονται στους καταθέτες τόκοι.

Το ύψος των τόκων θα πρέπει να αντιστοιχούν στο ύψος, τουλάχιστον, του τρέχοντος πληθωρισμού.

Οι τόκοι αυτοί μπορούν να κεφαλαιοποιούνται και να (ανα)τοκίζονται (ΑΚ 296). Επιβαρύνσεις των καταθετών με έξοδα διαχείρισης ή αναλήψεων δεν δικαιολογούνται από τη νομική φύση των καταθέσεων ως δανείων.

Φορολόγηση τόκων

Στους οφειλόμενους τόκους καταθέσεων επιβάλλεται φόρος εισοδήματος με συντελεστή 15%.

Αμφίβολης συνταγματικότητας λόγω της τελικής ανισότητας του φορολογικού βάρους για τον κάθε φορολογούμενο με διαφορά εισοδήματος.

Ο φόρος αυτός παρακρατείται από τις τράπεζες κατά τον χρόνο, που οι τόκοι των καταθέσεων καταχωρίζονται στους ατομικούς λογαριασμούς των καταθετών και αποδίδεται στο ελληνικό δημόσιο «το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής» εξαντλώντας την φορολογική υποχρέωση του καταθέτη, φυσικού προσώπου (άρθρα 37, και 61επ. του ΚΦΕ - ν. 4172/2013).

Παραγραφή απαίτησης από κατάθεση

Οι καταθέσεις στις τράπεζες περιέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο εάν για μία εικοσαετία δεν έγινε καμία κίνηση επ' αυτών (ενημέρωση, ανάληψη, νέα κατάθεση κ.λ.π.)

«αδρανείς καταθέσεις» ή «αδρανείς καταθετικοί λογαριασμοί» (ν. 4151/2013 (άρθρα 6επ.) κατήργησε τις αντίστοιχες διατάξεις του ν.δ. 1195/1942 (άρθρο 3 κ.άλ.)

Υποχρέωση ειδοποίησης των δικαιούχων σε τακτά χρονικά διαστήματα και μεταφοράς υπολοίπων παραγεγραμμένων αδρανών λογαριασμών σε ειδικό λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ) και κωδική κάρτα αναλήψεων

- Η κίνηση πολλών μορφών καταθέσεων (όψεως) μέσω ΑΤΜ με τη χρήση ειδικής κωδικής κάρτας.
- Φέρει μαγνητική λωρίδα ή ηλεκτρονικό υπόθεμα (chip) με στοιχεία αναγνωρίσιμα από το μηχάνημα και προσωπικού κωδικού αριθμού αναγνώρισης (PIN) του πελάτη, κατόχου της κάρτας.
- Ο καταθέτης-κάτοχος κάρτας αναλήψεων είναι υποχρεωμένος να φυλάσσει την κάρτα και τον κωδικό ασφαλή, να ειδοποιεί σε περίπτωση απώλειας, άλλως ευθύνεται ο ίδιος για τις τυχόν αναλήψεις που εν τω μεταξύ μπορεί να έχει κάνει ο ευρέτης ή ο κλέπτης.
- Η αφαίρεση χρημάτων από τα ΑΤΜ με τη χρήση κλεμμένης ή χαμένης κάρτας στοιχειοθετεί το έγκλημα της υπεξαίρεσης χρημάτων.

Εγγύηση καταθέσεων

«Συστήματος εγγύησης καταθέσεων και επενδυτικών υπηρεσιών»
(ν. 4370/7.3.2016 και 3746/2009).

Βασίζεται σε ασφαλιστικού φορέα και φορέα εξυγίανσης με την ονομασία «Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων» (ΤΕΚΕ), στο οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες), καθώς και τα υποκαταστήματα τραπεζών χωρών εκτός ΕΚ, που λειτουργούν στην Ελλάδα, τα οποία καταβάλλουν στο ΤΕΚΕ αρχικές, ετήσιες και έκτακτες εισφορές.

Πώς λειτουργεί το ΤΕΚΕ

• • • Νόμιμη αξίωση κατά του ΤΕΚΕ για την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση
• • • ενεργοποίησης του συστήματος εγγύησης καταθέσεων έχουν οι «καταθέτες».

«Καταθέτης» θεωρείται ο δικαιούχος πιστωτικών υπολοίπων λογαριασμών, καταθέσεων (όψεως, ταμιευτηρίου, προθεσμιακές, με έκδοση τίτλων, ακόμα και πιστοποιητικών καταθέσεων- κ.λπ.), αλλά και ο δικαιούχος πιστωτικών υπολοίπων λογαριασμών προσωρινού χαρακτήρα από συνήθεις τραπεζικές συναλλαγές (όπως από εμβάσματα, κινήσεις κεφαλαίων, προκαταβολές εντολών ή εισπράξεις για λογαριασμό τους κ.λπ.).

Ύψος της αξίωσης

Η αξίωση αυτή κάθε «καταθέτη» κατά του ΤΕΚΕ, για το σύνολο των καταθέσεών του στο πιστωτικό ίδρυμα, με τους δεδουλευμένους τόκους τους, δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των **100.000 ευρώ**, ανεξάρτητα από το πραγματικό νόμισμα της καταθέσεως, τον αριθμό των καταθέσεων και τον τόπο κατάθεσης εντός της ΕΕ.

Εξαίρεση, για συγκεκριμένες «καταθέσεις», προερχόμενες από μείζονος κοινωνικής σημασίας πράξεις (π.χ. εργατικές αποζημιώσεις, τίμημα πώλησης ακινήτου) και για διάστημα 6 μηνών από τον χρόνο της κατάθεσης, το όριο της οφειλόμενης από το ΤΕΚΕ αποζημίωσης προσαυξάνεται κατά 300.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Σε περίπτωση κοινού λογαριασμού και σε δικαιούχους επενδυτές

Κάθε συνδικαιούχος θα έχει απαίτηση κατά του ΤΕΚΕ για ίσο μέρος στην κατάθεση και μέχρι του παραπάνω ορίου, αν δεν προκύπτει, άλλως, το τμήμα, που του αναλογεί.

Νόμιμη αξίωση έχουν και οι επενδυτές-πελάτες των πιστωτικών ιδρυμάτων, που έχουν απαιτήσεις κατ' αυτών από καλυπτόμενες επενδυτικές υπηρεσίες.

Η αξίωση κατά του ΤΕΚΕ δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 30.000 ευρώ για το σύνολο των απαιτήσεων του επενδυτή έναντι του συμμετέχοντος στο σύστημα πιστωτικού ιδρύματος, οι οποίες έχουν προκύψει από τις καλυπτόμενες επενδυτικές υπηρεσίες του.

Γένεση των αξιώσεων

Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος ή η δικαστική απόφαση διαπιστώσει αδυναμία του συμμετέχοντος στο σύστημα πιστωτικού ιδρύματος να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι των καταθετών και των επενδυτών.

Ενεργοποιείται η προβλεπόμενη στο νόμο ταχύτατη διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης, την οποία κινεί το ΤΕΚΕ, σε συνεργασία με το πιστωτικό ίδρυμα και την Τράπεζα της Ελλάδος, δεν αναβάλλεται, όμως, ούτε εξαρτάται από τη διαδικασία αυτή, η γένεση των αξιώσεων.

Παρέχεται μόνο συγκεκριμένη βραχεία προθεσμία ικανοποίησης των γεγενημένων αυτών αξιώσεων εκ μέρους του υπόχρεου ΤΕΚΕ.

Αγωγή αξίωση

- Οι καταθέτες και επενδυτές έχουν ευθεία αξίωση κατά του ΤΕΚΕ για καταβολή της αποζημίωσης, την οποία, όμως, μπορούν να ασκήσουν με αγωγή εναντίον του μετά την πάροδο των προβλεπόμενων προθεσμιών για διεκπεραίωση της σχετικής διαδικασίας,

Μετά την πάροδο των προβλεπόμενων προθεσμιών άρχεται και η πενταετής παραγραφή της.

Αρμόδια δικαστήρια της Αθήνας.

Αγωγή αξίωση

Από της καταβολής της αποζημιώσεως, το ΤΕΚΕ υποκαθίσταται στα δικαιώματα των αποζημιωθέντων καταθετών και επενδυτών-πελατών, για ποσό ίσο προς τις πληρωμές του προς αυτούς, στις διαδικασίες εκκαθάρισης και εξυγίανσης, στις οποίες θα υπαχθεί αναγκαστικά το συμμετέχον προβληματικό πιστωτικό ίδρυμα. Σε περιπτώσεις εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης σε πιστωτικό ίδρυμα, που ως αποτέλεσμα έχουν την μεταβίβαση μέρους των καταθέσεων πελατών σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα, οι καταθέτες στερούνται του δικαιώματος να στραφούν κατά του ΤΕΚΕ για τα υπόλοιπα των καταθέσεων τους, τα οποία παρέμειναν στο υπό εξυγίανση ίδρυμα, αν οι μεταβιβασθείσες καταθέσεις καλύπτουν ποσοτικά το ποσό της αποζημίωσης που δικαιούται έκαστος καταθέτης από το ΤΕΚΕ. (βλ. άρθρο 104 ν. 4335/2015).

Ειδικό απόρρητο και κατάσχεση τραπεζικών καταθέσεων

- Το τραπεζικό απόρρητο όσον αφορά, ειδικά, τις τραπεζικές καταθέσεις προβλέφθηκε
- ειδικά στο νόμο, ώστε να ενισχυθεί το κλίμα εμπιστοσύνης των καταθετών προς τις
- τράπεζες.

Είχαν προβλεφθεί επί παραβάσεως του νόμου αυστηρές ποινές μη εξαγοράσιμες και μη υποκείμενες σε αναστολή (ν.δ. 1059/1971 και ν. 1868/1989).

Το αυστηρό καθεστώς αμβλύνθηκε με το χρόνο, εξαιτίας, ιδίως, γενικών τροποποιήσεων του ποινικού δικαίου, ως προς την επιβολή και εκτέλεση των ποινών.

Ειδική άρση του τραπεζικού απορρήτου

- Πλέον η ορθή θέση ότι το τραπεζικό απόρρητο εμποδίζει τις τράπεζες να παρέχουν σε
- αυτόν, που επισπεύδει κατάσχεση, πληροφορίες περί της καταθέσεως. Δεν
- εμποδίζεται, όμως, η κατάσχεση της κατάθεσης, όταν εκείνος που την επιχειρεί – δανειστής του καταθέτη- την προσδιορίζει με τρόπο αρκούντως ορισμένο (ΑΠ 19/2001).

Άρση του απορρήτου, σε περιπτώσεις που επιβάλλεται κατάσχεση σε τραπεζική κατάθεση (βλ. άρθρο 24 ν. 2915/2001).

Κατάσχεση κατάθεσης

- Στην κατάσχεση κατάθεσης, ως κατάσχεσης απαιτήσεως σε χέρια τρίτου, ο ν. 4161/2013 (άρθρο 20) ορίζει ότι οι καταθέσεις μέχρι ποσού 1500 ευρώ (ή 2000 ευρώ, επί κοινών λογαριασμών) παραμένουν ακατάσχετες.

Επιτρέπεται η κατάσχεση καταθέσεων που εμφανίζουν ποσά ανώτερα των ακατάσχετων ορίων.

Εξαιρούνται οι καταθέσεις που αφορούν μισθούς ή συντάξεις ή ασφαλιστικές εισφορές και οι οποίες παραμένουν ολοσχερώς ακατάσχετες από ιδιώτες (ΚΠολΔ 982).

Ειδικό καθεστώς ισχύει για τις κατασχέσεις καταθέσεων από το ελληνικό δημόσιο, κατά τον ΚΕΔΕ (άρθρα 30Αεπ.).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επικοινωνία

Telephone :

6974 932-892

Email :

ria@riapapadimitriou.gr

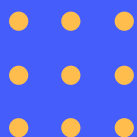
Address :

26ης Οκτωβρίου 16,
54627 Θεσσαλονίκη

Linked In :

Dr. Eleftheria (Ria) Papadimitriou

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σας
Για την Προσοχή σας!
Ευχαριστώ

